

„Търговска банка Д” АД

ГОДИШНО ОПОВЕСТЯВАНЕ 2009

съгласно чл. 335 на Наредба № 8 на БНБ

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

„Търговска Банка Д” АД (с предходно търговско наименование „Демирбанк” (България)” АД) е регистрирана в Република България, с адрес на управление в гр. София, район Средец, бул. „Цар Освободител” № 8. Банката има издаден пълен лиценз за извършване на банкова дейност в страната и чужбина.

Финансовият отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО) и Международните счетоводни стандарти (МСС).

Банката не изготвя консолидирани финансови отчети съгласно чл.8, ал.1, т.2 и ал.2 от Наредба 12 на БНБ за надзор на консолидирана основа.

II. ПОЛИТИКИ И ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Стратегии и процеси за управление на категориите риск

Управлението на риска в „Търговска банка Д” АД представлява комплекс от методи и процедури, които Банката използва за идентифициране, измерване и контрол на рисковите си експозиции. Според вида дейности, върху които оказват влияние рисковите фактори, провежданата от Банката политика за управление на риска обхваща следните основни видове риск:

- Кредитен;
- Ликвиден;
- Пазарен;

Дата, към която е оповестяването: 31.12.2009

Дата на одобряване от УС: 20.04.2010

- Операционен.

При управление на рисковете „Търговска банка Д“ АД прилага политики и процедури, адекватни на характера и сложността на нейната дейност.

Управление на кредитния риск

Съгласно чл.336, ал.4 от Наредба 8 на БНБ равностойно оповестяване е направено в независимия одиторски доклад за годината към 31 Декември 2009 г.

Управление на ликвидния риск

Съгласно чл.336, ал.4 от Наредба 8 на БНБ равностойно оповестяване е направено в независимия одиторски доклад за годината към 31 Декември 2009 г.

Управление на пазарния риск

Съгласно чл.336, ал.4 от Наредба 8 на БНБ равностойно оповестяване е направено в независимия одиторски доклад за годината към 31 Декември 2009 г.

Управление на операционния риск

Съгласно чл.336, ал.4 от Наредба 8 на БНБ равностойно оповестяване е направено в независимия одиторски доклад за годината към 31 Декември 2009 г.

Структура и организация на функциите по управление на риска

Банката осъществява централизирано управление на риска, което се изразява в:

- Приемане на Политиките и процедурите по управление на рисковете от Управителния Съвет и одобряването им от Надзорния Съвет;
- Делегиране на ясни права и отговорности на служителите от съответните звена;
- Разделяне на дейностите по управление и контрол на риска от бизнес дейностите, които генерират риск.

За осъществяване на адекватно управление на кредитния риск в Банката са създадени и постоянно действат следните органи, които са свързани с процесите по предоставяне , наблюдение и оценка на кредитите:

Вътрешен кредитен комитет - одобрява кредита на база на мотивирано становище на кредитен специалист и други допълнителни документи;

Кредитен комитет – разглежда и предлага за одобрение кредита на база на мотивирано становище (и допълнителни документи) за кредита над лимита на Вътрешния кредитен комитет.

Дата, към която е оповестяването: 31.12.2009

Дата на одобряване от УС: 20.04.2010

Управителният съвет на Банката определя числеността и персоналния състав на двата комитета. Те осъществяват своята дейност по ред и правила, определени от УС на Банката и одобрени от Надзорния съвет.

Провизионен съвет - оценява и взема решение за класифицирането на кредитните експозиции и определяне на обезценките.

Управителният съвет на Банката определя числеността и персоналния състав на Провизионния съвет. Провизионният съвет осъществява своята дейност по политика и правила, приети от Управителния съвет на Банката и одобрени от Надзорния съвет.

Комитетът за управление на активите и пасивите (КУАП) е специализиран орган за централизирано управление на ликвидността на Банката. Той провежда политика по управление на ликвидността в съответствие с общата стратегия на Банката, извършва системен анализ на ликвидността, наблюдава, анализира и прогнозира паричните потоци и падежните таблици при сценарии „действащо предприятие“ и „ликвидна криза“. Комитетът следи адекватността на ликвидните активи и предлага на Управителния съвет промяна в насоките на развитие на Банката, в съответствие с текущото или потенциалното състояние на ликвидността, разпределението на активите и пасивите. Съставът на комитета се определя от Управителния съвет и се утвърждава от Надзорния съвет на Банката.

Управлението на пазарния риск е делегирано на Комитета за управление на активите и пасивите. Комитетът отчита влиянието на лихвения риск и другите банкови рискове върху текущата ликвидност и набелязва оперативни мерки за управление на ликвидността и за оптимизиране на рисковете.

За осъществяване на адекватно управление на операционния риск в Банката са приети вътрешни правила, съгласно които йерархията на докладване на възникнали операционни събития включва последователно: служителите, установили събитието; ръководителите на структурните звена, в които е установено събитието; дирекция „Управление на риска“; Комисия по оценка на рисковите събития.

Класифицирането на операционните събития в Банката, според тяхната категория и бизнес линия, в която са възникнали, се осъществява в регистър на загуби. В него се регистрира всяка загуба от операционно събитие, подлежаща на оповестяване във финансовите отчети, включително пропуснатите ползи с размер на загубата над прага на значимост.

За идентифициране и оценка на рисковете, присъщи за съответната бизнес линия, процес или продукт, както и за анализиране причините и вероятността да се повторят, за да се предприемат мерки за контрол, всички бизнес звена в Банката попълват Рискова матрица.

Обхват и естество на системата за измерване и отчитане на риска

Банката е създадена ясно дефинирана организационна структура с подходящо разпределение на отговорностите между отделните управленски нива и независимост между структурите, генериращи риск и тези, които извършват оценка и контрол на риска.

Системата за измерване и отчитане на риска обхваща идентифициране, измерване, мониторинг и контрол на кредитния, ликвидния, пазарния и операционния риск.

Системата обхваща всички процеси и оценява експозициите, които са отразени балансово, както и задбалансовите позиции, които са носители на риск и при определени условия могат да имат влияние върху приходите и разходите, както и върху размера на балансовите позиции на Банката. Банката има система от лимити, която да помага за ефективно управление на риска. Лимитите са разделени по държави, контрагенти, видове ценни книжа, правомощия и др.

Редуциране на риска

Възможността на Банката за поемане на риск се определя от капацитета на Банката, който зависи от размера и структурата на наличния капитал и способността за увеличаване на капитала. Основния инструмент, който Банката използва за редуциране на различните видове риск и ограничаването им до приемливи нива е системата от лимити. Освен това Банката възприема ниско ниво на експозиция към пазарен риск, която поддържа чрез ограничаване и контрол, докато разходите за това не превишат ползите от ниската степен на риск.

III. СТРУКТУРА И ЕЛЕМЕНТИ НА КАПИТАЛОВАТА БАЗА***Обща информация***

Банката изготвя надзорни отчети, в съответствие с изискванията на Наредба № 8 на БНБ за капиталовата адекватност на Банките по изискванията на Базел II. Банката прилага стандартизиран подход по отношение на кредитен и пазарен риск и подход на базисния индикатор от началото на 2007 година за операционен риск. В съответствие с Наредба № 8 тези тримесечни отчети се представят в БНБ и включват сумата на рисково-претеглените активи по отделните видове риск, размера на капиталовата база и коефициентите на капиталова адекватност.

Капиталовата база на „Търговска банка Д“ АД към 31.12.2009 год. е в размер на 44 792 хил. лева и в сравнение с края на предходната година е с 4 366 хил. лева или със 9,75 % повече.

Елементи на капиталовата база

Дата, към която е оповестяването: 31.12.2009

Дата на одобряване от УС: 20.04.2010

Банката извършва редовно анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал за покриване на всички видове рискове, съпътващи дейността ѝ. Ръководството на Банката управлява процесите по контрол на рисковете.

Собствен капитал (капиталова база)	хил.лв.
<i>Регистриран и внесен капитал</i>	40 000
<i>Резерви</i>	4 888
Общо капитал и резерви	44 888
Намаления от капитала	
<i>Нематериални активи</i>	(96)
Капитал от първи ред	44 792
Капитал от втори ред	0
Общо собствен капитал	44 792

Капиталът от първи ред включва внесен акционерен капитал, фонд „резервен“, одитираната печалба към 31.12.2008 год., оценъчни разлики, с общ размер 44 888 хил. лева. След прилагане на намаленията, капиталът от първи ред е в размер на 44 792 хил. лева. Намаленията са формирани от сумата на нематериалните активи (основно закупени лицензи при въвеждането на нови процеси или програмни продукти). Банката не формира капитал от втори ред. Спазени са изискванията на чл.5, ал. 1 на Наредба 8 да бъде по-малък от капитала от първи ред.

IV. КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ

Вътрешен анализ на капитала

Основната цел на вътрешния анализ на капитала в „Търговска банка Д“ АД е поддържане на оптимална капиталова адекватност, т.е. поддържане на оптимално капиталово покритие на банковите рискове за осигуряване на стратегическите цели на Банката, при спазване на банковите регулации и приложимото законодателство.

Сложността и обхватът на извършвания вътрешен анализ на капитала в съответствие с естеството, големината и сложността на дейността на Банката.

Осъществяваният в Банката вътрешен анализ на капитала обхваща размера, вида (структурата му по елементи) и разпределението му за покриване на всички рискове, на които тя е или може да бъде изложена в дейността си.

Вътрешният анализ на капитала включва следните аспекти:

Дата, към която е оповестяването: 31.12.2009

Дата на одобряване от УС: 20.04.2010

- Анализ на размера на необходимия капитал – количествена оценка на капиталовите изисквания по отделни рискове – текуща и прогнозна оценка;
- Анализ на вида (структурата) на необходимия капитал – текуща оценка през годината за изпълнението на поставените цели;
- Анализ на разпределението на необходимия капитал – периодична оценка на изпълнението на стратегията на Банката за поддържане на относително ниски равнища на кредитен, пазарен и операционен риск и анализ на динамиката при разпределението на капитала по видове рискове.

Капиталови изисквания по класове експозиции (кредитен, пазарен и операционен риск)

Съгласно Наредба № 8 на БНБ, минималните изисквания за коефициентите на капиталова адекватност на капитала от първи ред и на общата капиталова адекватност са съответно не по-малко от 6 % и не по-малко от 12 %.

Към 31.12.2009 г. Банката изпълнява тези надзорни изисквания, както следва:

Капиталови изисквания за кредитен риск, кредитен риск от контрагента, риск от разсейване и сетълмент риск при свободни доставки	хил.лв.
Централни правителства и централни банки	1 524
<i>Институции</i>	3 346
<i>Предприятия</i>	1 459
<i>Експозиции на дребно</i>	198
<i>Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество</i>	8 953
<i>Просрочени експозиции</i>	619
<i>Други позиции</i>	453
Общо капиталови изисквания за кредитен риск, кредитен риск от контрагента, риск от разсейване и сетълмент риск при свободни доставки	16 552
Общи капиталови изисквания за позиционен, валутен и стоков риск	0
Общи капиталови изисквания за операционен риск	1 337
Други капиталови изисквания от БНБ	8 944
Общо капиталови изисквания	26 833
<i>Превишение (+) / Недостиг (-) на собствения капитал</i>	17 959
<i>Отношение на обща капиталова адекватност (%)</i>	20,03 %
<i>Отношение на адекватност на капитала от първи ред (%)</i>	20,03 %

Дата, към която е оповестяването: 31.12.2009

Дата на одобряване от УС: 20.04.2010

Капиталови изисквания за кредитен риск

Основните дейности и активи на Банката, носители на кредитен риск са предоставените кредити на юридически и физически лица, които съставляват 43,21% от всички активи на Банката. Освен кредитите на нефинансови клиенти, като носители на кредитен риск в Банката се оценяват и предоставените депозити в банки, издадени акредитиви, банкови гаранции и др., поемането на пълния риск от страна на Банката за неизпълнение на задълженията по сделката от другите страни до пълното и окончателно възвръщане на транзакцията.

Размерът на експозициите, изложени към кредитен риск по класове е както следва:

Клас експозиция	Стойност на експозицията след редуциране и конверсия (хил.лв.)			Структура
	Балансова	Задбалансова	Общо	Балансова
Централни правителства и централни банки	124 004	-	124 004	34,72%
Регионални и местни органи на властта	-	-	-	
Административни органи и сдружения с нестопанска цел	-	-	-	
Международни банки за развитие	2 129	-	2 129	0,60%
Международни организации	-	-	-	
Институции	58 671	-	58 671	16,43%
Предприятия	12 672	5 560	18 232	5,11%
Експозиции на дребно	2 187	284	2 471	0,69%
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	117 779	5 426	123 205	34,50%
Просрочени експозиции	7 733		7 733	2,17%
Високо-рискови категории позиции	-	-	-	
Облигации с покритие	-	-	-	
Краткорочни вземания от институции и предприятия	-	-	-	
Колективни инвестиционни схеми	-	-	-	
Други позиции	20 693	7161	20 693	5,79%
ОБЩО	345 868	18 431	357 138	100,00%

Структурата на капиталовите изисквания за кредитен риск на Банката към 31.12.2009 г. е следната:

- Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество – 54,43 %;
- Институции – 21,38 %;

Дата, към която е оповестяването: 31.12.2009

Дата на одобряване от УС: 20.04.2010

- Централни правителства и централни банки – 9,74 %;
- Предприятия – 6,48 %;
- Просрочени експозиции – 3,96 %
- Други позиции – 2,89 %
- Експозиции на дребно – 1,12 %.

Капиталови изисквания за пазарен риск

Пазарният риск е рискът от загуби в резултат на неблагоприятно движение в пазарните цени на дълговите и капиталовите инструменти и на валутните и стокови инструменти от банков и търговски портфейли.

Към 31.12.2009 год. „Търговска банка Д” АД няма изчислени капиталови изисквания за пазарен риск. Откритата валутна позиция на Банката се управлява ефективно и през отчетната година. По отделни видове валути стойностите варират от 0,0000004% до 0,236450% от Капиталовата база, което под допустимото ниво от 15 % за отделна валута. Общата нетна открита валутна позиция към Капиталовата база през годината има стойности в диапазона от 0,006167% до 0,273306%, което е под допустимото ниво от 30 % за обща открита позиция. Сумата на общата нетна открита валутна позиция и нетната позиция в злато към 31.12.2009 г. е 0,152406% от собствения капитал и не превишава нормативно определената граница от 2 % като критерий за изчисляване на капиталово изискване за валутен риск съгласно чл. 292 ал. 1 от Наредба № 8. На това основание „Търговска банка Д” АД не изчислява капиталово изискване за валутен риск. Банката няма позиции в стоки и стокови деривати.

Капиталови изисквания за операционен риск

„Търговска банка Д” АД изчислява капиталово изискване за операционен риск по метода на Базисния индикатор. При този подход капиталовото изискване се определя чрез умножение на средногодишен брутен доход на Банката от последните три финансови години по коефициент 0,15. Капиталовото изискване за операционен риск за 2009 год. е 1 337 хил.лв.

V. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ КРЕДИТЕН РИСК ОТ КОНТРАГЕНТА

Сделките, които са обект на третиране като кредитен риск от контрагента се сключват с местни и чуждестранни банки, идентифицирането измерването, мониторингът и контролът на тези експозиции е регламентиран във вътрешнонормативната уредба на Банката.

Контрагентният риск се измерва чрез присъждане на вътрешен рейтинг за всяка банка. Присъждането на вътрешен рейтинг се извършва чрез:

Дата, към която е оповестяването: 31.12.2009

Дата на одобряване от УС: 20.04.2010

- Съобразяване с официален краткосрочен и дългосрочен рейтинг на определена държава или банка, присъден от следните международни рейтингови агенции: Moody's, Standart&Poor's или Fitch Ratings;
- Вътрешна оценка на банка контрагент изготвена от банката при липса на присъден официален рейтинг от агенция посочена по-горе. Изготвянето на вътрешна оценка на банка контрагента се извършва чрез „Методика за определяне на вътрешен рейтинг на страните и банките – контрагенти, чрез оценка на финансовото им състояние“.

Въз основа на изготвения вътрешен рейтинг се определят лимити към всеки контрагент. Управителният съвет на Банката утвърждава правилата за оценка и контрол на контрагентния риск към банки, актуализациите към тях, включително и лимитите за отделните рискови експозиции.

VI. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ КРЕДИТЕН РИСК

Кредитният риск в Банката се оценява в два аспекта:

- *Клиентски риск* – риск от вероятността клиентът да не изпълни или да се окаже в невъзможност да изпълни условията по договора;
- *Риск от обезпечението* – риск от понасяне на загуби, ако не е осигурено подходящо обезпечение или няма контрол върху него.

Към 31.12.2009 г. кредитната дейност на Банката е ориентирана основно към бизнес клиенти. Освен тях кредити се предоставят на физически лица и на служители и администратори, като делът на предоставени кредити на бизнес клиенти в кредитния портфейл на Банката съставлява 93,53 %.

Управлението на кредитния риск се базира на разработена в Банката система от вътрешни правила, процедури и лимити за пласмента на свободен ресурс, инвестициите и кредитната дейност. Правилата за кредитна дейност на банката се основават на принципа на разделение на функциите и компетенциите по анализ, вземане на решение за одобряване на кредити, управление и контрол върху кредитните сделки. Актуализират се, съобразно банковото законодателство и структурните промени. Банката прилага последователна политика по отношение на изискваните висококачествени обезпечения, с което цели да осигури надеждна защита срещу поетия кредитен риск.

В банката има утвърдена практика за предварителен и последващ анализ на възможността кредитополучателите да изпълнят своите кредитни задължения.

Първоначалната оценка на кредитния риск при корпоративни кредитополучатели се базира на:

Дата, към която е оповестяването: 31.12.2009

Дата на одобряване от УС: 20.04.2010

- Правен статус;
- Общо финансово състояние;
- Обект на кредитиране;
- Предлагани обезпечения.

Последващата оценка на кредитния риск, за целите на определяне на необходимата обезценка по кредитните експозиции, се извършва на база вътрешните правила за оценка и класифициране на рисковите експозиции, като определянето на риска от загуба и необходимостта от обезценка се извършва на базата на:

- Допуснат срок на забава;
- Анализ на финансовото състояние на кредитополучателя;
- Анализ на достатъчността на източниците за обслужване на задълженията и на обезпеченията служещи за гаранция.

Във вътрешните си правила банката е приела, че обезпечението не може да служи като фактор за класификация на рисковата експозиция, но същото оказва влияние при определяне размера на провизиите за обезценка.

За гарантиране на своите вземания банката изисква обезпечения, които да са достатъчни по вид, стойност и ликвидност. Основните изисквания за приеманите обезпечения, а именно възможностите за бърза, юридически изпълнима и удовлетворителна за банката пазарна реализация.

При изчисляване на капиталови изисквания за кредитен риск „Търговска банка Д” АД използва стандартизиран подход. За редуциране на кредитния риск се прилага опростен подход чрез техника на заместване на експозициите (обезпечена защита чрез бързоликвидни активи или гаранции).

Критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, оценка на риска и прегледа за обезценката са дефинирани във вътрешни правила за оценка и класификация на рисковите експозиции и установяване на размера на специфичните провизии за кредитен риск, изготвени в съответствие с разпоредбите на Наредба № 9 на БНБ. Към 31.12.2009 г. Банката оценява и класифицира рисковите си експозиции в четири категории - редовни, под наблюдение, необслужвани и загуба. Съгласно Вътрешните правила на Банката и Наредба №9 просрочията до 30 дни са индикатор за временни затруднения и основание за засилен мониторинг от страна на специализираните звена в Банката. При наличие на обективни доказателства за влошаване на дадена експозиция, последната се оценява и класифицира въз основа степента на кредитен риск, срока на забава на изискуемите суми, оценката на

Дата, към която е оповестяването: 31.12.2009

Дата на одобряване от УС: 20.04.2010

финансовото състояние на длъжника и вероятните източници за изплащане на задължението. Когато Банката има повече от една кредитна експозиция към лица, разглеждащи се като носители на общ риск, тези експозиции се класифицират в групата на лицето с най-висок риск.

Разпределението на кредитния риск в Банката се анализира на база балансови и задбалансови експозиции по различни критерии:

- По размер на експозицията;
- По класификационни групи;
- По оригинален срок на договаряне;
- По остатъчен срок;
- По валути;
- По региони;
- Отраслова структура – обобщена и по региони;
- Качество на портфейла по отрасли;
- Експозиции към свързани лица;

В Банката се извършва ежедневен мониторинг върху всяка експозиция в детайли, общото изменение в портфейла, измененията на просрочията по главници и лихви, измененията на специфичните провизии за загуби от обезценка.

Информация за използваните АВКО и АЕЗ при прилагане на стандартизирания подход за кредитен риск

В изпълнение на чл. 27, ал. 2, т. 2 и чл. 49, ал. 5 от Наредба № 8 на БНБ „Търговска банка Д” АД използва оценките на рейтинговите агенции Moody’s, Standart&Poor’s и Fitch Ratings. При определяне на рисковите тегла по стандартизирания подход за кредитен риск външните оценки се съотнасят към степените на кредитно качество за отделните класове експозиции и на база на степените на кредитно качество се определят рисковите тегла на съответните експозиции. Към 31.12.2009 г. банката прилага оценки на външни агенции за клас „Експозиции към институции” и клас експозиции към „Предприятия”.

VII. РИСК ОТ КОНЦЕНТРАЦИЯ

Банката определя рискът от концентрация като един от най-важните потенциални източници на големи загуби, които могат да застрашат текущата ѝ дейност.

По тази причина рискът от концентрация се разглежда както от гледна точка на балансовите експозиции на Банката, така и от гледна точка на задбалансовите и експозиции и експозиции, произтичащи от различните финансови инструменти. Концентрационния риск е тясно свързан с кредитния риск, анализиран и измерван като

Дата, към която е оповестяването: 31.12.2009

Дата на одобряване от УС: 20.04.2010

част от общия процес на управление на кредитния риск, но не може да се прояви във всеки друг вид риск.

Банката анализира риска от концентрация както в банковия, така и в търговския портфейл, като при последния се проявява от гледна точка на риск от контрагента, значителна експозиция към определени инструменти или инструменти, чиято стойност се определя от еднакви основни фактори. Към 31.12.2009 год. Банката не отчита наличие на концентрация в търговския си портфейл. В кредитния портфейл на Банката към 31.12.2009 год. рискът от концентрация се определя в следните разрези на ниво Банка и на ниво Финансов Център:

- Риск от концентрация в големи експозиции към клиент или група свързани лица по смисъла на Наредба 7 на БНБ;
- Риск от концентрация в отделен кредитополучател – за целта се изготвят анализи на Топ 15 и Топ 30 на експозиции към отделен кредитополучател по договорен размер и по текуща експозиция;
- Риск от концентрация по отрасли;
- Риск от концентрация по договорен размер;
- Риск от концентрация по оригинален срок на договора;
- Риск от концентрация по остатъчен матуритет;
- Риск от концентрация по валути;
- Риск от концентрация по региони;
- Риск от концентрация по възраст на кредитополучателя(за физически лица).

VIII. ЛИХВЕН РИСК В БАНКОВИЯ ПОРТФЕЙЛ

Лихвен риск на търговския и банковия портфейл е риск от намаляване на нетния лихвен доход и икономическата стойност на активите, пасивите и задбалансовите позиции на Банката, в резултат на промени в пазарните лихвени проценти.

Основният метод, използван от Банката за наблюдение и оценка на лихвения риск е базиран на анализ на несъответствията (GAP анализ), разпределящ лихвоносните активи и пасиви по матуритетни зони, в зависимост от моментите на тяхната преоценка или падеж (за тези с плаващ лихвен процент) и падеж (за тези с фиксиран лихвен процент). Методът измерва потенциалната загуба на Банката, произтичаща от прогнозни промени на пазарните лихвени проценти при хипотеза за паралелно изместване на лихвените криви. Стрес-тестовете се провеждат по сценарий от 200 базисни точки паралелно нарастване или спад на всички криви на доходност по всички валути.

IX. КАПИТАЛОВИ ИНСТРУМЕНТИ В БАНКОВИЯ ПОРТФЕЙЛ

Притежаваните от „Търговска банка Д“ АД капиталови инструменти са в размер на 4 хил. лева и са несъществен дял 0,01 % в сумата на активите на Банката. Те не оказват съществено влияние върху дейността и резултатите на Банката.

X. СЕКЮРИТИЗАЦИЯ

В своята дейност „Търговска банка Д“ АД не прилага секюритизация.

XI. ТЕХНИКИ ЗА РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТЕН РИСК

С цел по-голяма сигурност и минимизиране на кредитния риск, Банката предоставя обезпечени кредити на своите клиенти, като спазва принципа на достатъчност и ликвидност на обезпеченията. Приетите обезпечения се завеждат по пазарна стойност, приетите като обезпечение недвижими и движими вещи и имоти задължително се застраховат. Периодично се анализират приетите обезпечения от гледна точка на евентуални изменения в стойността им и при констатирана промяна, с която се нарушава изискването за достатъчност на обезпечението, Банката изисква допълването му в определен срок.

Банката приема следните основни видове обезпечения:

- Всички недвижими имоти и вещни права върху тях – чрез учредяване на законова или договорна ипотека;
- Предприятия и дялове – чрез учредяване на особен залог на предприятие, или дял от търговско дружество;
- Дълготрайни материални активи – чрез учредяване на реален или особен залог;
- Ценни книги - чрез учредяване на реален или особен залог;
- Парични вземания по банкови сметки - чрез учредяване на реален или особен залог;
- Благородни метали, злато, скъпоценни камъни – чрез учредяване на реален залог;
- Поръчителство и гаранции – чрез сключване на договор за поръчителство и приемане на банкови гаранции;
- Застрахователни полици;
- Други, приемливи за Банката обезпечения.

Банката прилага техники за редуциране на кредитния риск и признава обезпечения в съответствие с разпоредбите на Глава шеста от Наредба № 8 за капиталовата

Дата, към която е оповестяването: 31.12.2009

Дата на одобряване от УС: 20.04.2010

адекватност на кредитните институции. За обезпечена защита се признават активи, които са достатъчно ликвидни, със сравнително непроменлива във времето стойност.

Основните обезпечения използвани за редуциране на кредитния риск и определяне на рисково-претеглената стойност на експозициите в отчета по Наредба №8 към 31.12.2009 г. са:

- Финансови обезпечения – парични депозити;
- Жилищен имот, когато е обитаван или ще бъде отдаван под наем от собственика и когато стойността на имота не зависи от кредитоспособността на кредитополучателя.

При признаване на финансовите обезпечения за редуциране на кредитен риск, Банката следи за изпълнението на условията за ниска корелация, правна сигурност и оперативните изисквания. Прилаганите рискови тегла за паричните депозити са:

- За парични депозити, деноминирани във валутата на кредита се прилага рисково тегло 0%;
- За парични депозити, деноминирани във валута, различна от тази на кредита се прилага рисково тегло 20%;

За целите на определяне на обема от кредити, обезпечени с недвижим имот по смисъла на чл. 39 от Наредба № 8 и третиран с 50% рисково тегло, по всяка отделна експозиция се определя по-ниската от двете стойности – справедлива или застрахователна стойност на ипотекирания имот, както и размера на експозицията или част от нея, която не превишава 70% от по-ниската стойност.